

Warszawa/Poznań, 30.06.2021

Pan Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze

Trwająca pandemia koronawirusa SARS-CoV-2 odbiła się negatywnie na wielu różnych branżach gospodarki, doprowadzając do ogromnych strat nie tylko przedsiębiorców, ale także podmioty publiczne, które świadczą usługi na rzecz obywateli. Wśród tych podmiotów są również samorządy realizujące zadania własne gmin, w tym lokalny transport zbiorowy.

Sektor publicznego transportu zbiorowego w sposób szczególny ucierpiał z powodu pandemii, ponieważ na skutek drastycznego zmniejszenia mobilności obywateli, w tym m.in. uczniów, studentów i pracowników branż podlegającym obostrzeniom, a także obaw o możliwość zarażenia się, liczba pasażerów korzystających ze środków transportu w lokalnym transporcie zbiorowym uległa zmniejszeniu w bardzo znaczącym stopniu. Spowodowało to ogromny ubytek wpływów ze sprzedaży biletów, które stanowią istotną część dochodów miast organizujących komunikację miejską. Z drugiej strony, wprowadzone przez Rząd limity liczby pasażerów, którzy mogą podróżować środkami transportu, nie pozwoliły na zmniejszenie częstotliwości kursów w celu dostosowania oferty przewozowej do mniejszych potrzeb, a czasami wręcz konieczne było uruchamianie dodatkowych, tzw. bisowych kursów, aby te limity nie zostały przekroczone.

W tym zakresie organizatorzy i operatorzy wykazali się bardzo dużą elastycznością i sprawnością w implementacji wprowadzanych obostrzeń. Mieliśmy więc sytuację, w której dochody w transporcie publicznym uległy drastycznemu zmniejszeniu, a możliwości obniżenia kosztów były niewielkie. W największych miastach liczba pasażerów w 2020 r. spadła o prawie 40% w stosunku do 2019 r. O około 40% były też niższe uzyskane wpływy z biletów w stosunku do zaplanowanych pierwotnie w budżetach na 2020 r. Łącznie w największych polskich miastach ubytek dochodów z tego tytułu wyniósł prawie miliard złotych (dla przykładu w Warszawie – 322 mln zł, w Poznaniu – 67 mln zł, w Gdańsku – 48 mln zł, w Lublinie – 29 mln zł). Co więcej, konieczność wdrożenia reżimu sanitarnego, dezynfekcji pojazdów i przystanków oraz zapewnienia środków ochrony osobistej pracownikom podniosła jeszcze bardziej koszty ponoszone przez organizatorów transportu i operatorów.

Forum Organizatorów Transportu, które zrzesza organizatorów transportu z największych polskich miast, zwraca się do Pana Premiera z prośbą o uwzględnienie branży komunikacji miejskiej wśród beneficjentów Tarczy antykrzysowej. Wsparcie dla naszej branży jest mocno oczekiwane, zwłaszcza że część sektora publicznego transportu zbiorowego tj. przewozy kolejowe oraz przewozy autobusowe wykonywane na zasadach komercyjnych, mogły już korzystać ze środków pomocy rządowej. Proponujemy, aby wsparcie uzależnione było od liczby zrealizowanych w 2020 r. kilometrów na sieciach transportowych organizowanych przez poszczególnych organizatorów. Brak wsparcia, wobec bardzo trudnej sytuacji budżetowej samorządów, niestety spowoduje konieczność ograniczania oferty przewozowej oraz wstrzymanie rozwoju systemów transportowych,

a tym samym atrakcyjności transportu zbiorowego. Może to doprowadzić do zmarnowania części ogromnego wysiłku organizacyjnego i finansowego, jaki został w ostatnich latach włożony w poprawę jakości i wizerunku transportu zbiorowego w polskich miastach, aby zachęcić mieszkańców do zmiany zachowań komunikacyjnych i korzystania z komunikacji miejskiej zamiast transportu indywidualnego.

Zgodnie z naszymi doświadczeniami, ale także różnymi badaniami marketingowymi oraz opiniami ekspertów, częstotliwość połączeń jest bowiem jednym z najważniejszych czynników decydujących o wyborze transportu zbiorowego zamiast własnego samochodu w codziennych dojazdach. Jeżeli na skutek pogorszenia oferty przewozowej więcej osób będzie korzystało z samochodów, skutki dla środowiska, zdrowia mieszkańców i gospodarki mogą być katastrofalne – ulice w miastach i drogi dojazdowe do miast będą zapchane samochodami, które będą stały w permanentnym korku. Tym bardziej, że część osób już wcześniej przesiadła się do własnych pojazdów, obawiając się zarażenia koronawirusem SARS-CoV-2 w środkach komunikacji zbiorowej, chociaż żadne badania i doświadczenia zarówno krajowe, jak i zagraniczne na to nie wskazują (m.in. badania zleczone przez Stowarzyszenie Niemieckich Przewoźników VDV, opracowanie UITP).

Zdając sobie sprawę jak ważne dla Pana Rządu są sprawy związane z likwidacją wykluczenia komunikacyjnego, czystym powietrzem oraz transportem niskoemisyjnym i zeroemisyjnym, wierzymy, że zrozumie Pan rolę jaką może odegrać wsparcie branży komunikacji miejskiej, pozwalające na dalsze kształtowanie kultury mobilności, pozytywny rozwój miast i długofalowe, korzystne skutki inwestycji. Liczymy więc na zrozumienie sytuacji w jakiej znalazła się nasza branża i wsparcie jej środkami pomocowymi w ramach Tarczy antykryzysowej, bez których nie uda się powstrzymać odpływu pasażerów do transportu indywidualnego, a także trudno będzie znaleźć wystarczające środki na wkład własny do inwestycji dofinansowanych z programów w nowej perspektywie unijnej.

Katarzyna Strzegowska

Dyrektor Zarządu Transportu Miejskiego w Warszawie

Jan Gosiewski

Dyrektor Zarządu Transportu Miejskiego w Poznaniu

W imieniu:

- Zarządu Transportu Miejskiego w Warszawie
- Zarządu Transportu Metropolitalnego GZM
- Zarządu Transportu Publicznego w Krakowie
- Zarządu Dróg i Transportu w Łodzi
- Wydział Transportu Urzędu Miejskiego we Wrocławiu
- Zarządu Transportu Miejskiego w Poznaniu
- Zarządu Transportu Miejskiego w Gdańsku
- Zarządu Komunikacji Miejskiej w Gdyni

- Zarządu Dróg i Transportu Miejskiego w Szczecinie
- Zarządu Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy
- Białostockiej Komunikacji Miejskiej
- Zarządu Transportu Miejskiego w Olsztynie
- Zarządu Transportu Miejskiego w Lublinie
- Zarządu Transportu Miejskiego w Kielcach
- Zarządu Transportu Miejskiego w Rzeszowie
- Zarządu Transportu Zbiorowego w Rybniku
- Zarządu Dróg, Komunikacji i Utrzymania Miasta w Wałbrzychu
- Miejskiego Zarządu Dróg i Transportu w Częstochowie
- Zarządu Komunikacji Miejskiej w Elblągu Sp. z o. o.
- Związku Komunalnego "Komunikacja Międzygminna" w Chrzanowie
- Urzędu Miasta Płocka
- Urzędu Miasta Torunia
- Urzędu Miasta Włocławek
- Urzędu Miejskiego w Grudziądzu
- Miasta Przemyśl

